

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund for lovforslaget

En af målsætningerne i regeringsgrundlaget fra marts 1998 er, at alle forældre får ret til at få en pasningsmulighed for de små børn. Dagtilbudsområdet har gennem en årrække været højt prioriteret for at opfylde en fælles målsætning mellem regeringen og de kommunale parter om at nedbringe ventelisten for især de 1-5 årige børn.

Kommunerne har gennem de seneste år foretaget en kraftig udbygning af dagtilbudsområdet. I perioden 1993-1999 er det samlede antal pladser i dagtilbud vokset med godt 150.000, svarende til en samlet stigning på 42 pct. Dækningsgraden for børn i alderen ½-2 år er pr. januar 1998 på 64 pct., for børn i alderen 3-5 år på 91 pct. og for børn i alderen 6-9 år på 79 pct. Ventelisten for børn under 6 år var primo 1999 nedbragt til ca. 7.800 børn. I alt var 8.800 børn primo 1999 på venteliste.

Det skønnes, at i alt 176 kommuner primo 1999 ikke har venteliste for de under 6 årige børn. Samtidig har 175 kommuner udmeldt en form for pasningsgaranti. Kommunerne har defineret pasningsgarantien forskelligt, fx med hensyn til hvilke aldersgrupper den omfatter, og hvor hurtigt kommunerne kan tilbyde forældrene en plads til deres barn.

Der er enighed mellem parterne bag kommuneaftalerne 2000-2002 om, at den begrænsede vækst i det økonomiske råderum målrettes udbygningsbehovet i folkeskolen og dagtilbudsområdet, herunder investeringer på disse områder.

Som led i bestræbelserne for at få afskaffet de eksisterende ventelister, er parterne desuden enige om, at regeringen søger tilslutning til gennemførelse af lovændringer, som gør det muligt for kommuner, som tilbyder en pasningsgaranti for børn i alderen ½ år til skolealderen, at øge forældrebetalingen med 1 procentpoint om året i perioden 2000-2002, dog højst til 33 pct. Reglerne om økonomisk friplads i dagtilbud justeres i overensstemmelse hermed.

2. Lovforslagets indhold

Efter de gældende regler i § 15 i lov om social service (serviceloven) betaler forældrene for opholdet i dagtilbud til børn efter §§ 9, 10 og 11 med et beløb, der svarer til 30 pct. af de budgetterede udgifter ved opholdet i dagtilbudet, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Det foreslås med dette lovforslag, at kommuner, som opfylder en af socialministeren nærmere fastsat pasningsgaranti, får mulighed for ud over forældrebetalingen på 30 pct. efter § 15, stk. 1, at opkræve en særlig forhøjet forældrebetaling på højst 1 pct. i år 2000, 2 pct. i år 2001 og 3 pct. i år 2002 og de følgende år af de budgetterede udgifter efter § 15, stk. 1.

En pasningsgaranti skal omfatte alle børn i alderen over 26 uger indtil barnets skolestart og kan derfor ikke defineres, så den udelukker visse grupper af børn fra at være omfattet af pasningsgarantien, jf. reglerne om anvisning af pladser i dagtilbud til børn efter servicelovens § 12.

Kommunen kan tilbyde forældrene en mere gunstig pasningsgaranti end den lovfastsatte, fx en bredere aldersgruppe eller kortere varsler for optagelse. Hvis kommunen derimod definerer en mindre gunstig pasningsgaranti end den lovfastsatte, kan kommunen ikke benytte muligheden for at opkræve særlig øget forældrebetaling.

Det foreslås, at socialministeren fastsætter nærmere regler om pasningsgarantien herunder om varsler og frister for, hvornår kommunen skal sikre forældrene en plads som betingelse for at opkræve særlig forhøjet forældrebetaling. Der henvises til bemærkningerne til § 1.

Betalingsreglerne er i øvrigt uændrede.

Ophør af pasningsgaranti og nedsættelse af betalingsandelen

Det vil alene være kommunen, der har ansvaret i forbindelse med en pasningsgaranti. Det indebærer, at kommunen skal undlade at opkræve den særligt forhøjede forældrebetaling, hvis kommunen på et tids-